

אגף תכנים, תוכניות,
הכשרה והשתלמויות

משרד החינוך
Ministry of Education
وزارة المعارف

"חג הסוכות תעשה לך"

בפעילות זו, נקשר בין ארבעה מנהגים בולטים של חג סוכות לכישורים ולערכים החברתיים הגלומים בהם: ערבות הדדית, הכרת הטוב, מעורבות והתבוננות רפלקטיבית. נציף את הרלוונטיות של הערכים ושל מנהגי החג לחיי היומיום בכיתה, בבית הספר ובקהילה.

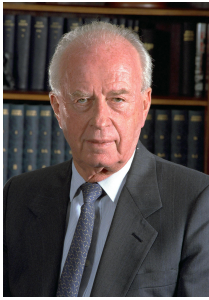
מטרות

- בירור הערכים הגלומים במנהגי חג סוכות ובחינת הרלוונטיות שלהם לחיינו כיום.
- להציב מטרות אישיות וקבוצתיות לשנה החדשה בתחום החברתי.

פעילות

התחלקו ל- 4 קבוצות והתחרו ביניכם:

- על כל קבוצה לכתוב כמה שיותר אסוציאציות לחג הסוכות. לרשותכם דקה!
- זהו את האושפיזין שהזמנו לסוכה - דמויות מן העבר שהיינו רוצים לארח:

יצחק רבין (1922-1995):

הרמטכ"ל השביעי של צה"ל. כיהן פעמיים כראש ממשלת ישראל. חתם על הסכמי אוסלו ועל הסכם השלום עם ירדן. זוכה פרס נובל לשלום. נרצח ב-4 בנובמבר 1995 על ידי מתנקש יהודי מתנגד תהליך השלום.

תמונה:

דובר צה"ל, מתוך אתר פיקיוקי

אליעזר בן יהודה (-1858 1922):

מחיה השפה העברית. פעל להפיכת העברית לשפה מדוברת בארץ ישראל. חיבר מילון עברי מקיף וטבע מילים חדשות רבות. נחשב לאבי העברית המודרנית.

גולדה מאיר (-1898 1978):

מנהיגה ציונית, ראש הממשלה הרביעית של ישראל וראשת הממשלה הראשונה. כיהנה בתפקידים בכירים רבים, כולל שרת העבודה ושרת החוץ. הנהיגה את ישראל במהלך מלחמת יום הכיפורים.

אילן רמון (1954-2003):

היה טייס קרב מצטיין בחיל האוויר הישראלי. בוגר הטכניון בהנדסת אלקטרוניקה. נבחר להיות האסטרונאוט הישראלי הראשון, טס במעבורת קולומביה ב-2003. נספה באסון המעבורת בחזרה לכדור הארץ.

תמונה:

NASA, מתוך אתר פיקיוקי

שאלה 1

מדוע יושבים בסוכות?

- כדי להרגיש את החיבור לטבע
- כדי לציין את תחילת השנה החקלאית
- כזכר לישיבה בסוכות בעת נדודי עם ישראל במצרים

- **כזכר לישיבה בסוכות בעת נדודי עם ישראל במצרים.**

"למען ידע דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים" (ויקרא כג 43). כלומר, החג נועד לחזק את ההזדהות הלאומית של עם ישראל עם התהליך שעבר בראשיתו.

שאלה 2

מדוע מקימים דווקא סוכה ולא משהו אחר?

- כי הסוכה מגינה מפני השמש החזקה של סוף הקיץ
- הסוכה מציינת ארעיות (זמניות) וכולם יכולים להקימה
- כי סוכות היו המבנים היחידים שהיו במדבר

- **הסוכה מציינת ארעיות (זמניות) וכולם יכולים להקימה.**

הסוכה עשויה מחומרים המצויים בטבע, כך שגם העשיר וגם העני יכולים להקים לעצמם סוכה. זהו מסר חברתי של שיוויוניות - למשך שבעה ימים מצטמצמת אי-השוויוניות המעמדית והכלכלית בין העניים והעשירים. יתירה מזאת, בחג הסוכות נצטוונו על הכנסת אורחים נזקקים לסעודה בסוכה, וכך בא לידי ביטוי גם הערך של דאגה לנזקקים.

שאלה 3

מהם ארבעת המינים הנהוגים בחג הסוכות?

- תפוח, רימון, תמר ואתרוג
- לולב, הדס, ערבה ואתרוג
- זית, תאנה, גפן ורימון

- **לולב, הדס, ערבה ואתרוג**

ארבעת המינים מהווים חלק מרכזי ממצוות החג. נהוג לברך עליהם בכל יום מימי החג (למעט שבת). יש הרואים בארבעת המינים ייצוג של אחדות העם.

שאלה 4

כמה ימים נמשך חג הסוכות?

- 5 ימים
- 8 ימים
- 7 ימים

• 7 ימים

חג הסוכות אכן נמשך 7 ימים, מט"ו בתשרי עד כ"א בתשרי. עם זאת, חשוב לציין שבארץ ישראל, מיד לאחר 7 ימי סוכות מגיע חג נוסף הקשור אליו: שמיני עצרת: חל ביום השמיני (כ"ב בתשרי) ונחשב לחג בפני עצמו, אך קשור לסוכות.

שאלה 5

מהו "אושפיזין" בהקשר של חג הסוכות?

- אורחים רוחניים שמזמינים לסוכה
- טקס מיוחד שעורכים בליל החג
- סוג של קישוט מסורתי לסוכה

• אורחים רוחניים שמזמינים לסוכה

אושפיזין הוא מנהג בחג הסוכות שבו "מזמינים" אורחים רוחניים לסוכה. בכל לילה מ-7 לילות החג, מזמינים דמות מקראית אחרת (כמו אברהם, יצחק, יעקב וכו'). המנהג מסמל הכנסת אורחים ומעודד דיון על מעשיהם וערכיהם של אבות האומה. זו דרך לחבר את החוגגים למורשת היהודית ולהעשיר את חווית הישיבה בסוכה.

ממנהגי החג

התחלקו לקבוצות קטנות, קראו אחד מן הקטעים וענו על השאלות לצידו.

[קישור לקטע 1](#)

[קישור לקטע 2](#)

[קישור לקטע 3](#)

[קישור לקטע 4](#)

מסכמים

כל קבוצה תשתף את הכיתה ברעיונות שהעלתה בשאלה האחרונה בדיון הקבוצתי.

- אילו ערכים חג סוכות מזמן?
- כיצד ערכים אלו רלוונטיים לחייכם? באופן אישי ובאופן כיתתי?
- אילו מהרעיונות שהועלו בקבוצות ניתן ליישם? כיצד?
- בעקבות הפעילות, האם למדתם על חג סוכות, על עצמכם או על חבריכם משהו חדש? שתפו.